

افزایش تعداد شاغلان خانوار به حداقل 2 نفر

افزایش سطح هزینه های خانوار، گرایش روزافزون به زندگی های لوکس، افت شدید قدرت خرید و همچنین ماندن شکاف بین درآمد...

خبرگزاری مهر-افزایش سطح هزینه های خانوار، گرایش روزافزون به زندگی های لوکس، افت شدید قدرت خرید و همچنین باقی ماندن شکاف بین درآمد و هزینه؛ از جمله دلایلی است که به شدت، بر اشتغال 2 تا چندنفره در خانواده ها دامن زده و دیگر اشتغال یکنفر تامین کننده نیازهای امروز نیست. وزیر کار می گوید در آینده داشتن یک شغل در خانواده کفایت نمی کند و باید 2 نفر کار کنند، البته آینده ای که در گذشته اتفاق افتاده است.

به گزارش خبرنگار مهر، همه شنیده اند قدیمی ترهای خانواده ها می گویند قبلا یک نفر در خانه کار می کرد و چند نفر می توانستند از درآمد آن استفاده کنند، اما حالا شرایط جامعه تغییر کرده و با میلیونی شدن هزینه ها علی ربیعی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی دولت تدبیر و امید می گوید در آینده دیگر داشتن یک شغل در خانواده کفایت نمی کند و باید 2 نفر کار کنند. اما این آینده نزدیکی که وزیر کار، امروز به آن اشاره می کند، به اعتقاد بسیاری از سال ها پیش فرارسیده و در درصد قابل توجهی از خانواده ها دو تا چند نفر در بازار کار مشغول به فعالیت هستند و تقریباً از کارکرد هر نفر حداکثر 3 نفر می توانند منتفع شوند.

البته برای افرادی که حقوق های پایینی دریافت می کنند، کارکرد هر نفر تنها تامین کننده هزینه خودش است و اینگونه در برخی خانواده ها دختر و پسر و زن و مرد مجبور می شوند برای تامین هزینه ها و جبران کسری مالی همگی کار کنند. هرچند این گزارش قصد بررسی ابعاد و آسیب های اجتماعی اشتغال همه و یا بیشتر افراد خانواده را ندارد، اما اساساً حضور با ساعات طولانی افراد یک خانواده در بازار کار به همان اندازه که می تواند درآمد بیشتری را برای آن خانواده به همراه داشته باشد، می تواند آسیب های فراوانی را نیز وارد کند که از جمله از بین رفتن امکان قرار گرفتن افراد در کنار یکدیگر، تبدیل شدن زندگی ها به حالت اداری و به تعویق افتادن امور مربوط به زندگی است.

همه مجبور می شوند کار کنند

در بخش اقتصادی، کارشناسان بازار کار معتقدند در دهه های اخیر بازار کار ایران دستخوش تغییرات اساسی شده و ذائقه کارجویان نیز به واسطه گسترش تحصیلات دانشگاهی و همچنین ورود تکنولوژی های جدید تغییر یافته است. امروز دیگر جوانان بسیاری از مشاغل را که در گذشته از سوی پدران آنها انجام می شد را نمی پذیرند و توجه به مشاغل لوکس و اداری به شدت افزایش یافته است. گواه این امر از بین رفتن بسیاری از مشاغل سنتی کشور و جایگزین شدن آنها با مشاغل سرگرمی های اینترنتی و فضای مجازی است.

از سویی، تحولات فراوانی در دهه های اخیر در نگرش زنان به بازار کار ایجاد شده که البته حضور روزافزون آنها در جامعه به منظور اشتغال می تواند ریشه در مسائل اقتصادی و مشکلات خانواده ها در این بخش داشته باشد و ارتباط مستقیمی بین شغل و اقتصاد خانواده ها وجود دارد. در واقع به بیان ساده تر، اینکه وزیر کار می گوید در آینده دیگر داشتن یک شغل در خانواده ها کفایت نمی کند، نشان دهنده اشتغال اجباری برای برخی دیگر از افراد خانواده است.

در عین حال نباید از یاد برد که حضور زنان در عرصه های مختلف اجتماعی نه تنها یک فرصت برای کشور به منظور استفاده از توانمندی های آنان برای پیشرفت تلقی می شود، بلکه زمینه مشارکت زنان در حل مسائل کشور را نیز فراهم می کند. در نقطه مقابل این تفکر که حامی و موافق حضور گسترده زنان در عرصه های مختلف اجتماعی و بازار کار است، برخی مردان و حتی خود زنان از بدنه جامعه تا بالاترین درجات مدیریتی هنوز به این آمادگی فکری برای حضور زنان در اجتماع نرسیده اند و با حضور زن در بازار کار مخالفت می کنند.

مخالفت با حضور زنان در بازار کار

آنها اشتغال را تنها حق مردان می دانند و معتقدند ابتدا مردان باید به فرصت های شغلی دست یابند و سپس اگر فرصتی باقی بود آن را در اختیار زنان بگذارند، اما دولت تدبیر و امید نظر دیگری دارد. در برنامه های دکتر روحانی تأکید ویژه ای به برابری نسبت اشتغال زنان با نسبت اشتغال به تحصیل آنها شده که این موضوع یکی از مشکلات ساختاری بازار کار کشورمان محسوب می شود.

طی یکی دو دهه اخیر گرایش خانواده ها به کسب درآمد بیشتر، تجملاتی شدن زندگی ها، علاقه مندی برای دستیابی به فرصت های بهتر زندگی و امکانات، تحصیلات عالی دانشگاهی و همچنین اجبار اقتصادی باعث شده تا عملاً در خانواده های جدید شکل گرفته به ویژه پس از دهه 70، تعداد شاغلان خانواده ها بیش از یکنفر باشد.

با اینکه تعداد مردان و زنان شاغل در کشور بالا رفته است، اما گزارش های مرکز آمار ایران می گوید نرخ مشارکت زنان دستکم یک دوم مردان است و در نقطه مقابل نرخ بیکاری آنها بیش از 2 برابر مردان است که شاید نشان دهنده مقاومت جامعه در

اشتغال زنان باشد.

اشتغال یکنفره و استفاده چندنفری

البته سخنان ربیعی تنها تاکید بر حضور زنان در بازار کار ندارد و یک بحث کلی در این زمینه مطرح شده است. اینکه در آینده دیگر امکان اشتغال یکنفره و استفاده چندنفری وجود نداشته باشد نمی تواند نوبی خوبی باشد چرا که بر این موضوع اشاره دارد که وضعیت حقوقی و درآمدی در کشور تا سال های آینده بهبود نخواهد یافت؛ بنابراین افراد خانواده مجبور می شوند برای جبران مسائل مالی چند نفره کار کنند.

طبق آخرین گزارش های مرکز آمار ایران تعداد بیکاران کشور بین 2.5 تا 3 میلیون نفر است که تا یک میلیون نفر آن را زنان متقاضی کار و اغلب تحصیل کرده دانشگاهی تشکیل می دهد. طبق برآوردهایی از سوی برخی وزرای دولت تدبیر و امید مانند وزیر اقتصاد و کار، این تعداد در آینده نزدیک با ورود 4.5 میلیون دانشجو به بازار کار تا سطح 8 میلیون نفر نیز افزایش می یابد.

از آنجایی که حداقل 65 درصد جمعیت دانشگاهی کشور را زنان تشکیل می دهند، بنابراین اگر حتی نیمی از آنان نیز بخواهند متقاضی ورود به بازار کار شوند در آینده تعداد زنان متقاضی کار به بیش از 2 میلیون نفر خواهد رسید.